

Bilmärken i latinsk eller grekisk form

med anmärkningar och övningsblad

Carl-Johan Ericsson 1969

Vid genomläsning av THE WORLD'S AUTOMOBILES, A RECORD OF 100 YEARS OF CARBUILDING, 1862-1962 av G.R. Doyle, finner man att av de 5045 olika bilmärken från 37 länder, som upptas, följande är rent latinska eller grekiska namn, ord eller uttryck. Ett närmare studium av namnen ger vid handen att den som gett namnet i fråga oftast varit insatt i de klassiska språken och velat ge bilen en viss karaktär eller framhäva en viss egenskap hos bilen, ibland bara ange området för fabrikationen. Några namn med 'icke-klassisk' del ingående har medtagits, där namnet syftar på en speciell egenskap eller detalj hos bilen. Däremot upptas inte namn av typen Olds-mobile, där förledet bara anger den som startade företaget. Efter namnen följer i förkortning landet, där bilen tillverkades. Siffror inom () hänvisar till anmärkningar.

ACHILLES GB	DIXI D	PARVULA F
ACME US	DUCO D (9)	PATRIA H
AEROCAR US (1)	DUNAMIS B	PAX F
AIAX US	DURABILE US	PEGASO E (22)
AKRON US	DYNAMOBIL D (10)	PHÄNOMOBIL D (23)
ALMA F		POLYMOBIL D (24)
ALPHA GB	EGO D	PRIMA F
AMPHICAR D (2)	EOLIA F (11)	PRIMUS GB
APOLLO US	EOS D	PRINCEPS GB
AMOR D	EUREKA F	PROTOS D
AQUILA I	EXCELSIOR	
ARGUS D		QUO VADIS F
ARISTA F	FAMA D	
ARISTOS US	FIAT I (12)	REGINA F
ASTER-LUCERNE CH	FULMINA D	REX GB
ASTRA B		
ASTRAL GB	HERCULES US	SALVATOR F
AUDAX F	HERMES US (13)	SCANIA SE (25)
AUDI D (3)		SIMPLEX US
AUREA I	IMPETUS F	SKENE US (26)
AURORA US	INVICTA GB	SUPERIOR D
AUTOCRAT GB	JANUS D (14)	STELLA F
AUTODYNAMIC US (4)		
AUTOMOTOR US	LIBERATOR F	TRACTOBILE US (27)
I'AUTOMOTRICE F	LIPSIA D (15)	
AVIS A (5)	LOCOMOBILE US	ULTIMA F
	LUTETIA F (16)	ULTRAMOBIL D (28)
BACKHUS US		URBANUS D (29)
	MANSER US (17)	UTILE GB
CAROLUS D (6)	MARS A	UTILIS F (30)
CARPEVIAM GB	MINERVA B	UTILITAS D
CELERITAS A	MINIMUS D	
CENTAUR US	MOTOBIL D (18)	VELOX GB (31)
CERTUS GB	MOTORMOBILE GB (18)	VERITAS D
CITO D	MOVEO GB	VESPA I (32)
CLIMAX GB	MULTIPLEX US	VICTOR US (31)
CYCLAUTO F (7)		VICTORIA GB
CYCLOPE F (8)	OCTO-AUTO US (19)	VICTRIX GB
	OMEGA D (20)	VOLVO SE (33)
DELTA US	OMIKRON D (21)	VOX GB
DEXTER F	OMNIA NL	
DIANA US	OPTIMA F	X J (34)

Bilmärken i latinsk eller grekisk form**Anmärkningar**

- 1 Denna bil var luftkyld.
- 2 Bilen är försedd med propeller och flyter på vatten.
- 3 AUDI byggdes vid samma fabrik, dvs. Auto-Union, som BMW, Wanderer och Horch (ty. Hör!) .
I anslutning till den sistnämnda uppkom namnet AUDI.
- 4 Bilen var el-driven. Jfr dynamo och dynamomaskin!
- 5 Både flygplan och bilar tillverkades vid fabriken.
- 6 Fabrikören hette Carl Knöllner.
- 7 Bilen var 3-hjulig.
- 8 Denna bil var försedd med en enda lampa mitt framtill.
- 9 En icke-latinsk form! Duco står för Dunker & Co.
- 10 Firman hette Geist Electricitäts A.G.
- 11 Bilen var försedd med propeller, som drev den framåt.
- 12 En icke-latinsk form! Fiat står för Fabbrica Italiana d'Automobili, Torino.
- 13 Tillverkades endast för export till Grekland.
- 14 Man satt rygg mot rygg i denna bil.
- 15 Fabriken låg i Leipzig.
- 16 Fabriken låg i Paris (antikt namn: Lutetia Parisiorum).
- 17 Kanske = Mansurus? ”Bilen som skall förbliva”. Jfr den självupptragande klockan, som väl ingen trodde ’kom för att stanna’.
- 18 Motobil och Motormobile är intressanta exempel på okunnighet beträffande betydelse och sammansättning. Vilket är ’riktigare’ av de två namnen ur ren sammansättningssynpunkt?
- 19 Denna bil var försedd med fyra hjul både fram och bak i enlighet med fabrikörens avsikt att åstadkomma mjukare gång.
- 20 Fabriken hette Omega Kleinautofabrik; Berlin.
- 21 Denna fabrik hette Omikron-Kleinautobau; Berlin.
- 22 Bilen var en mycket sportbetonad lyxvagn.
- 23 Fabriken hette Phänomenwerke G. Hiller A.G.
- 24 Firman hette egentligen Polyphon Musik-Werke A.G. Senare började man tillverka en bil baserad på Oldsmobile.
- 25 Scania personbilar tillverkades i Malmö. Firman slogs senare ihop med Vabis, som också tillverkade personbilar i Södertälje. Vabis är en icke-latinsk form! Vagnaktiebolaget i Södertälje.
- 26 Skene = grek. ’skjul’? Firman uppgavs vara ’Carr-building’.
- 27 Bilen var framhjulsdriven.
- 28 Tyskbyggd Oldsmobile. ’Utanför-USA-bil’ eller ’Väldigt-bra-bil’?
- 29 En el-driven bil.
- 30 Fabrikens motto var ”joint l’utile à l’agréable”.
- 31 Eng. Vauxhall har haft tre modeller ’på latin’: Velox, Victor, Viva.
- 32 Fabriken tillverkar den mer kända skotermodellen ”Vespa”, (lat. geting). Jfr eng. wasp!
- 33 AB Volvo var från början (1915) ett dotterbolag till SKF och handlade med kullager med namnet Volvo registrerat, innan biltillverkningen satte igång.
- 34 ”X” tillverkades av en japansk ingenjör, som tidigare varit präst. En tanke som lekt mig i hågen är, att han kanske velat ge namnet Kristus på grekiska åt bilen, men ansett det opassande och förkortat till X, som således kan vara latinskt namn. (??)

Bilmärken i latinsk eller grekisk form**Övningsblad**

I Vilka märken kan tänkas framhålla snabbheten hos bilen?

II Vilka namn är eller innehåller finita verbformer? (Ett är grekiska!)

III Vilka märken har mytologisk anknytning? _____

IV Tre märken är ur språksynpunkt ”mer än lovligt” avkortade. Vilka?

V Vilka märken ger ex. på hybridbildning, dvs. innehåller delar av två språk?

VI Vilka namn verka vilja framhålla bilen som ”den bästa, den främsta, ja, rent av toppen” av bilar?

VII Vilka bilar har uppkallats efter platsen för fabrikationen?

VIII Av vilka bilmärken framgår det, att bilen tillhör de mindre?

IX Vilka namn syftar direkt på någon speciell konstruktionsdetalj?

X Vilka latinska feminina substantiv finner man bland märkena? _____

XI Vilka namn kan betraktas som rena adjektiv- eller participformer? _____

XII Vilka bilar har fått sina namn från grekiska alfabetet?
